

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2026. augusztus 31.

1. Valós új lendület vagy időhúzás? – A német kormány előtt álló őszi kihívások

A szövetségi kormány kétnapos kihelyezett kormányüléssel kívánt új lendületet adni munkájának Neuhardenberg kastélyában. Friedrich Merz (CDU) kancellár a találkozó végén két szóban foglalta össze a következő hónapok célját: „Nincs vita.” A kormány tagjai igyekeztek egységet és optimizmust sugározni, Merz pedig arról beszélt, hogy az országnak ki kell lábalnia a „rosszkedv és elégedetlenség” légköréből. A kancellár szerint az év végére már kézzelfogható eredményeket kell felmutatni, a következő időszak azonban korántsem ígérkezik könnyűnek. Ennek kapcsán a kabinet több konkrét határidőt is kijelölt. A kormány egyik legfontosabb feladata a gazdaság élénkítése és a növekedés beindítása: Merz szerint 2027-ben ismét elérhető lehet, hogy a GDP növekedési üteme legalább egyessel kezdődjön. Ehhez azonban a már bejelentett reformokat gyorsan végre kell hajtani, a gazdasági szereplők pedig egyre türelmetlenebbek.

A legnagyobb politikai viták ugyanakkor továbbra is a koalíción belül húzódnak. A CDU/CSU és az SPD között nincs teljes egyetértés a nyugdíj- és adóreformról, valamint a klímapolitikáról sem. Az SPD továbbra is azt szeretné, hogy az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás a szövetségi állam, a tartományok és az önkormányzatok közös feladatává váljon, amihez azonban alkotmánymódosításra lenne szükség. Ezt az Unió-pártok egyértelműen elutasítják. A pénzügyminiszter, Lars Klingbeil (SPD) költségvetési tervei is ellenállásba ütköznek a CDU/CSU-frakción belül, különösen amiatt, hogy a szén-dioxid-árzásból származó bevételeket nem a klíma- és transzformációs alapba, hanem a központi költségvetésbe csatornázná.

Különösen kényes kérdés a nyugdíjreform, amely már a keleti tartományok választási kampányára is hatással van. Merz ugyanis egyértelművé tette, hogy a kormány végre kívánja hajtani a tervezett reformot, amelynek egyik eleme a 45 év járulékfizetés után járó, levonás nélküli nyugdíj megszüntetése lenne. A keleti tartományok miniszterelnökei – köztük a szeptember 6-i szász-anhalti választáson induló CDU-s Sven Schulze is – ezt korábban bírálták. Merz szerint ugyanakkor ez nem egy kelet-nyugati kérdés, és a különösen nehéz helyzetben lévők esetében elképzelhetőnek tart bizonyos kivételeket. És ha már Szász-Anhalt... A kormány helyzetét szintén tovább nehezíti a közelgő szász-anhalti tartományi parlamenti választás. Alig több mint egy hét maradt arra, hogy a CDU megakadályozza az AfD esetleges abszolút többségét, miközben az SPD még a tartományi parlamentbe jutásért is küzd. A CDU helyi vezetése igyekszik távolságot tartani a berlini kormánytól, a szövetségi politika népszerűtlensége ugyanis a tartományi választási kampányban is érezteti hatását. Ha az AfD valóban abszolút többséget szerezne, az várhatóan közvetlenül Merz kormányának teljesítményéről szóló vitát is újraindítaná Berlinben. Ha pedig az AfD nem érné el a többséget, a CDU-nak akkor is nehéz koalíciós tárgyalásokkal kellene szembenéznie, akár a Baloldallal is.

A neuhardenbergi kabinetülés így egyelőre inkább a kormány szándékait, mintsem konkrét eredményeit mutatta meg. A miniszterek közös fellépéssel igyekeztek azt az üzenetet közvetíteni, hogy nincs belső konfliktus, és a kormány képes lesz teljesíteni az év végére kitűzött célokat. A következő hónapok azonban eldöntik, hogy a jó hangulat valóban új politikai lendületet takar-e. Egy biztos: a reformok mielőbbi végrehajtására, a gazdaság élénkítésére és a választók bizalmának visszaszerzésére egyaránt szükség lenne.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Németország támogatja az EU költségvetésének csökkentését

Friedrich Merz (CDU) kancellár öt másik EU-nettó befizető ország kormányfőjével együtt drasztikus csökkentéseket követelt a jövőbeli uniós pénzügyi keretben. Az Európai Bizottság jelenlegi, akár 60%-os emelésre vonatkozó javaslatai a költségvetési konszolidáció idején „egyszerűen megfizethetetlenek” – mondta a kancellár az augusztus 27-ei berlini találkozó után. A javasolt összeget „több százmilliárd euróval” kell csökkenteni és a megszorításoknak minden területet érinteniük kell – szögezte le Merz. A berlini zártkörű találkozón részt vett Mette Frederiksen dán miniszterelnök, Petteri Orpo finn miniszterelnök és Christian Stocker osztrák kancellár. A holland és a svéd miniszterelnökök videokonferencián keresztül csatlakoztak a találkozóhoz. A kancellár szavai szerint ez a hat ország együttesen az európai költségvetés mintegy 40%-át finanszírozza és kiemelte, hogy ezek az országok egyúttal az EU-tagállamok Ukrajnának nyújtott pénzügyi támogatásának a 70%-át is biztosítják.”

A csoport közös nyilatkozatában „realisztikus megközelítést és reformokat” követel a 2028. január 1-jén hatályba lépő új többéves pénzügyi kerethez. A költségvetés középpontjában a biztonságnak, a szuverenitásnak, a migrációnak és az Európai Unió versenyképességének kell állnia. „Egy olyan időszakban, amikor gyakorlatilag minden tagállam fájdalmas költségvetési konszolidációkat hajt végre, az uniós költségvetés sem lehet kivétel” – áll a nyilatkozatban. Azt ők is elismerik, hogy a pénzügyi keretnek növekednie kell, „hogy figyelembe vegye stratégiai prioritásainkat, de ez csak mérsékelt mértékben történhet.”

Közös nyilatkozatukban a hat állam emellett elutasította az EU új közös adósságfelvételét. Ez ugyanis „nem jelent megoldást költségvetési kihívásainkra” és nem jelent alternatívát sem a strukturális reformokkal szemben. Az uniós intézményeknek továbbá a meglévő létszámmal kell ellátniuk feladataikat. A cél az, hogy a tárgyalásokat lehetőség szerint még ez év végéig lezárják. Ezért a csoport közös állásponttal lép fel az októberben kezdődő uniós tárgyalásokon. A Bizottság 2028 és 2034 közötti időszakra 2 billió eurós költségvetést javasol. A legutóbbi költségvetés esetében ez az összeg 1,2 billió euró volt. A Bizottság bevételeit például az elektronikus hulladékra vagy a dohánytermékekre kivetett illetékek révén növelné. A tagállamok hozzájárulásai, amelyeket a gazdasági teljesítmény alapján számítanak ki, azonban változatlanok maradnak – ígérte korábban Ursula von der Leyen, a Bizottság elnöke. Októberben a középtávú pénzügyi keret szerepelni fog az EU-csúcstalálkozó napirendjén, novemberben pedig esetleg még egy rendkívüli csúcstalálkozóra is sor kerülhet a költségvetés ügyében.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. Törékeny élénkülés a német gazdasági mutatókban

A német gazdaság a vártnál valamivel jobban teljesített 2026 második negyedévében: a Szövetségi Statisztikai Hivatal adatai szerint a GDP április és június között 0,3%-kal nőtt az előző negyedévhez képest, szemben a korábban várt 0,2%-kal. Ezzel Németország gazdasága már a harmadik egymást követő negyedévben mutat pozitív változást, miután 2025 utolsó negyedévében 0,3, 2026 első három hónapjában pedig 0,4%-os növekedést mértek. A javulás egyelőre szerény, de a hosszú stagnálás után fontos jelzés lehet arra, hogy Európa legnagyobb gazdasága lassan újra megtalálhatja önmagát.

A második negyedéves növekedés legfontosabb motorja továbbra is a külkereskedelem volt. A német vállalatok 2%-kal több árut és szolgáltatást exportáltak, mint az év első három hónapjában. A hazai kereslet ezzel szemben továbbra is gyenge: a háztartások és az állam fogyasztása egyaránt mindössze 0,1%-kal emelkedett, miközben a készülékekbe, berendezésekbe és járművekbe irányuló beruházások csökkentek. A német gazdaság tehát továbbra is elsősorban exportorientált teljesítményére támaszkodik, miközben a belső növekedési tényezők még nem mutatnak egyértelmű fordulatot.

Egyúttal a gazdasági hangulat is javulóban van. Az ifo üzleti klímaindex augusztusban már a negyedik egymást követő hónapban emelkedett, így kerülve egyéves csúcsra. Különösen biztató, hogy az exporttal kapcsolatos várakozások is jelentősen javultak: az ifo exportvárakozási index 2022 februárja óta nem látott szintre emelkedett, ezért a szakértők egyre inkább úgy látják, hogy 2026 egészében a korábban vártnál magabiztosabb növekedés jöhet. Az Újjáépítési Bank (KfW) 1,1%-os éves növekedést vár, míg más előrejelzések szerint is az egy százalék körüli bővülés lehet reális. A pozitív jelek ellenére azonban korai lenne még fellendülésről beszélni; a Német Központi Bank szerint a harmadik negyedévben újabb akadályok lassíthatják a gazdaságot. A rendkívüli szárazság miatt történelmi mélypontra süllyedt a Rajna vízállása, ami jelentősen megnehezíti a hajózást, növeli a szállítási költségeket, és különösen az ipar, illetve a vegyipar számára okoz problémákat. A német jegybank ezért arra számít, hogy július és szeptember között a GDP legfeljebb enyhén bővülhet. További kockázatot jelentenek a magas energiaárak és a geopolitikai bizonytalanságok. A közeli keleti konfliktus következtében az energiaellátás és a szállítás továbbra is kiszámíthatatlan, ami a német ipar számára különösen érzékeny kérdés. A magas energia- és nyersanyagárak a vállalatokat és a háztartásokat egyaránt terhelik, miközben a német gazdaság hosszú távú versenyképességének egyik kulcskérdése továbbra is az energia költsége és elérhetősége.

A gazdasági élénkülést mutató számokkal párhuzamosan azonban az államháztartás helyzete romlik. A szövetségi állam, a tartományok, az önkormányzatok és a társadalombiztosítás együttes hiánya 2026 első felében 71,3 milliárd eurót tett ki, ami 36,6 milliárddal magasabb az egy évvel korábnál. A GDP-hez viszonyított 3,1%-os deficit így már meghaladja az uniós szabályokban rögzített 3%-os referenciaértéket. A hiány legnagyobb része a szövetségi költségvetésben jelentkezik, miközben az infrastruktúrára és a védelemre fordított, adósságból finanszírozott jelentős állami beruházások várhatóan tovább növelik az államadósságot. Mindez Friedrich Merz (CDU) kormányának szempontjából is fontos, hiszen a kabinet éppen a gazdasági növekedés helyreállítását tekinti egyik legfontosabb feladatának, és a következő évekre jelentős állami beruházásokat tervez. A kérdés ugyanakkor továbbra is az, hogy az export által hajtott, egyelőre törékeny növekedés képes lesz-e tartós fellendüléssé válni vagy csupán átmeneti fellélegzést jelent.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Nem tud felzárkózni a CDU Szász-Anhaltban a közvélemény-kutatások alapján

Röviddel a szeptember 6-ai, szász-anhalti tartományi parlamenti választások előtt az ARD közszolgálati műsorszolgáltató bemutatta az erre a voksolásra készített Szász-Anhalt-Trend nevű közvélemény-kutatási eredményeit. Eszerint a CDU jelenleg 22%-ot érne el, ami a párt számára történelmi mélypontot jelentene ebben a tartományban. A július végi, legutóbbi felméréshez képest a kereszténydemokraták ismét veszítettek 2%-ot, míg az AfD jelenleg 42%-ra számíthatna (+1% júliushoz képest), amivel megduplázná a 2021-es eredményét, és országos szinten a legnagyobb győzelmét érné el tartományi parlamenti választáson. A Die Linke jelenleg 11%-on áll (-2% a júliusi felméréshez képest), az SPD 8%-on (+1% a júliusi felméréshez képest), a Zöldek pedig 6%-on (+1% a júliusi felméréshez képest). Ezekkel az értékekkel mindhárom párt nagyjából a 2021-es választási eredményének szintjén mozog. A BSW jelenleg 4%-kal nem érné el a bejutáshoz szükséges öt százalékos küszöböt, csakúgy, mint a 3%-on álló FDP.

A kérdésben, hogy ki legyen a következő miniszterelnök, a közvélemény megosztott. Ha a miniszterelnököt közvetlenül lehetne választani, jelenleg 41% támogatná a hivatalban lévő CDU-s Sven Schulzét (+5% a májusi felméréshez képest), 39% (+7% a májusi felméréshez képest) pedig az AfD-s kihívóját, Ulrich Siegmundot. Ebben a kérdésben jelentős különbségek mutatkoznak a korcsoportok között: a CDU-s miniszterelnök iránti többségi támogatás kizárólag a 65 év felettiek körében figyelhető meg, míg a többi korcsoportban Ulrich Siegmund vezet.

2002 óta a CDU vezette az összes kormányt ebben a tartományban, és a miniszterelnököt is a párt tagjai közül választották – jelenleg a CDU az SPD-vel és az FDP-vel kormányoz közösen. A legfrissebb felmérés adatai alapján ez a koalíció azonban nem folytatható. Mindazonáltal az AfD-nek sem lenne meg az abszolút többsége, így a kormányzáshoz partnerre lenne szüksége, amit azonban az összes többi párt kizárt. Csak a BSW mutatkozna késznek az AfD-vel való koalícióra. Azonban az ő támogatottságuk is a bejutási küszöb alatt van, így elképzelhető egy olyan scenárió, hogy a CDU a hatalmon maradásért koalíciót köt az SPD-vel, a Zöldekkel és a Baloldallal – vagyis a tartományi parlamentben képviselt összes párttal, az AfD kivételével. A közvélemény-kutatásból kiderül továbbá, hogy egy CDU vagy AfD vezette kormány közötti kérdésnél majdnem pathhelyzet alakult ki: 42% támogatna egy, az AfD vezette tartományi kormányt, míg 41% egy CDU vezette tartományi kormányt szeretne.

Viszont a jelenlegi felmérés szerint a CDU, az SPD és a Zöldek mandátumainak száma nem lenne elegendő a kormányalakításhoz. Ezért elképzelhető, hogy Thüringiához és Szászországhoz hasonlóan a választások után Szász-Anhaltban is bevonják – ún. tolerálás által – a Baloldalt is a törvényalkotásba. Egy, a CDU által vezetett, a Baloldal által támogatott tartományi kormányt azonban a Szász-Anhalt-beli megkérdezettek mindössze egyharmada (32%) támogatna; a többség (59%) elutasítaná ezt a konstellációt.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#).

5. Közzszolgálati választási figyelmeztetés

A közzszolgálati Mitteldeutscher Rundfunk (MDR) több felületén és műsorában figyelmeztetett arra, hogy mivel járhatna a műsorszolgáltatási állami szerződések felmondása, ami a szász-anhalti AfD egyik választási ígérete a szeptember 6-ai tartományi parlamenti választások előtt. Ezek a szerződések adják a közzszolgálati műsorszolgáltatás alapját, egy ilyen lépés érzékeltetésére augusztus 24-én az MDR több rádió- és televíziós adását is megszakította.

Így például a „Szász-Anhalt ma” című tévéműsorban a műsorvezető éppen egy lovassporttal kapcsolatos riportot jelentett be, amikor a kép hirtelen elmosódott, majd elsötétült. Ezt követően a következő szöveg volt olvasható és hallható: „Ahogy látják, semmit sem látnak. Nincs többé MDR Szász-Anhaltban? Ez megtörténhet.” Hasonló történt aznap reggel a rádióban is. Az MDR Szász-Anhalt rádióhíradójának végén egy hírolvasó átadta a szót egy kolléganőjének, de ezután másodpercekig semmit sem lehetett hallani. Ekkor az újságíró is azt mondta: „Ahogy hallják, semmit sem hallanak.”

A műsorszünetekkel az egyébként közzszolgálati MDR egy AfD-kormány lehetséges következményeire hívja fel a figyelmet Szász-Anhaltban. Egy vállalati közleményben az állt, hogy az MDR „akaratán kívül választási kampánytémává vált”. A műsorszolgáltatási állami szerződés felmondása – ahogyan azt az AfD bejelentette – jogilag lehetséges. „Amennyiben a felmondás hatályos lenne, Szász-Anhalt kilépne az MDR-ből. Az MDR ekkor már csak Szászország és Tübingia tartományokból állna, és Szász-Anhalt számára már nem lenne műsorkínálási megbízatása.” Erre a scenárióra két éves felmondási határidő vonatkozik. Amennyiben az AfD kormányra kerül és teljesíti ígéretét, a felmondás 2028 végén lépne hatályba, 2029. január 1-jétől be kellene szüntetni az MDR „Szász-Anhalt ma” című televíziós műsorát, valamint az MDR szász-anhalt-i rádióműsorát és a csatorna online tudósításait is le kellene állítani. Ez azt is jelentené, hogy a felmondástól számítva két évig a háztartásoknak továbbra is fizetnie kellene a havi 18,36 eurós közzszolgálati műsorszolgáltatási díjat.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Amerikai egyetem tanára lesz Annalena Baerbock volt német külügyminiszter

Annalena Baerbock (Zöldek), korábbi szövetségi külügyminiszter a New York-i Columbia Egyetemen fog az elkövetkező három évben oktatni. A dpa német hírügynökség értesülései szerint a Zöldek egykori politikusa a „Master of Public Administration in Global Leadership” mesterképzés társigazgatója lesz professzori kinevezéssel. Az egyetem szerint a képzés olyan vezetőknek szól, akik legalább tíz év szakmai tapasztalattal rendelkeznek. A Zöldek politikusa előadásában többek között a nemzetközi politikai vezetés kérdéseivel fog foglalkozni. Jelenleg Baerbock az ENSZ Közgyűlésének elnöki tisztségét töltött be, melyre 2025 júniusában választották meg. Egy éves mandátuma hivatalosan szeptember 8-án ér véget – utódja a bangladesi Khalilur Rahman lett.

A volt külügyminiszter kinevezése heves reakciókat váltott ki a német közéletben. Számos megszólaló szerint Baerbock nem rendelkezik a megfelelő akadémiai háttérrel ahhoz, hogy a világ legjobbjai között számontartott egyetemen ilyen magas pozíciót töltsön be. Ezzel szemben az

Egyesült Államokban a kinevezés eddig nem keltett nagy feltűnést, amit a sajtóban megjelenő hírek hiánya is jól mutat. A Columbia Egyetem sem külön közleményben jelentette be Baerbock kinevezését, hanem más új tagokkal együtt a SIPA új gyakorlati professzoraival közösen.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Rendezvényajánló

Szeptember 6-án új tartományi parlamentet választanak Szász-Anhaltban, és a felmérések alapján eddig soha nem látott fordulat elé nézhet a tartomány: az AfD a közvélemény-kutatásokban történelmi magasságokat ér el, a legutóbbi adatok szerint akár abszolút többséget is szerezhet, míg a kormányzó CDU nemcsak a riválistól, hanem saját öt évvel ezelőtti eredményétől is jelentősen elmarad. A felmérések alapján a kereszténydemokraták még akár arra is rákényszerülhetnek, hogy a Baloldali Párttal kössenek koalíciót az AfD hatalomra jutásának megakadályozására. Így az egyik legizgalmasabb kérdés a választás napjának estjén az marad, hogy lesz-e első alkalommal AfD-s miniszterelnök egy tartomány élén. Intézetünk választási estjén, **szeptember 6-án 17.30 órától** szakértőinkkel együtt élőben követjük a **Mathias Corvinus Collegiumban (1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.)** a beérkező eredményeket és a legfontosabb nyilatkozatokat, majd azonnal értékeljük is, mit jelenthet mindez Németország politikai jövőjére nézve.

További információért és regisztrációért kattintson [ide](#).

Cikk- és interjúajánló

A **Hit Rádió** vendége volt intézetigazgatónk, **Bauer Bence**, aki az 1989-es Páneurópai Piknik történetét, a mintegy 600 NDK-s menekült áttörését és az eseménynek a berlini fal leomlásában betöltött szerepét elemezte. A beszélgetésben szó esik többek között Habsburg Ottó, Horn Gyula és Németh Miklós szerepéről, valamint arról is, miért maradt Sopron a magyar-német kapcsolatok egyik fontos történelmi helyszíne.

A teljes beszélgetés [itt](#) nézhető vissza.

Bauer Bence, az **exxpress.at** oldalon megjelenő rovatának legújabb véleménycikke Szent István napja kapcsán azt mutatja be, hogyan jelenti augusztus 20-a egyszerre a nyár végét, a hagyományos nemzeti ünnepet és egy új politikai időszak kezdetét Magyarországon. A szerző az ünnepi hagyományok és a nyár végi lehűlés mellett a Magyar Péter vezette új kormány első száz napját, valamint az új államfő, Baka András hivatalba lépését is vizsgálja.

A cikk magyar fordítása [itt](#) olvasható.

Impresszum

Magyar Német Intézet az Európai Együttműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Dobrowiecki Péter, Szalontai Petra, Fonay Tamás Álmos

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Web:

www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu